

DIDO & AENEAS

17 EN 18 JUNI 2023

BURGERHAVEN

DEVENTER

Het liefdesverhaal van Dido & Aeneas

Liefde, afgunst, drama en romantiek in de kameropera van de jonge Henry Purcell !

Welkom! Fijn dat u bent gekomen naar het dorpsplein midden in de poptempel Burgerhaven. Op het plein hoort u gezellig geroezemoes. U ziet een orkest, zeelieden, heksen en een tovenaars en hoort het verhaal van koningin Dido, haar zus en dienaar Belinda en de held Aeneas, ondersteund door koorzang en dans.

Het Deventer Vocaal Ensemble en het Deventer Kamer Orkest organiseren dit spektakel, omdat we dit jaar allebei 50 zijn geworden. We vieren dit samen met de dansers van !MPACT.

De hoofdrollen worden vertolkt door drie jonge getalenteerde zangers van het Utrechtse conservatorium: Maura Wesseling (Dido), Ellen van den Berg (Belinda) en Leo de Visser (Aeneas). Maar ook eigen koorleden en dirigent nemen solorollen voor hun rekening:

- *Witches*: Alette Veldhuis, Hannelieke Zevenhuizen, Loes van Lingen en Rosanne Reitsema
- *Second woman*: Elske te Lindert
- *Sorcerer*: Fokke Bronsema
- *Sailor*: Hanno Smits
- *Spirit*: Frank van Gerven

De muzikale leiding is in handen van Peter Bogaert en Elske te Lindert.

De regie is verzorgd door Marleen Prins, de productie door Theo Franken.

Vertaling van de teksten: Bert Nieuwenhuize, www.liederennederlandsvertaald.nl

Wij wensen u veel plezier!

DVE leden

Sopranen : Sabien van Harten, Anja Groot Koerkamp, Judith ten Have, Harmke ten Have, Rosanne Reitsma, Alette Veldhuis, Minke Zeillemaker, Hannelieke Zevenhuizen.

Alten : Thea Bruijn, Bregje van Damme, Evelien van der Geest, Geraldine Klaver, Katja Haijkens, Loes van Lingen, Nicoline Tammes.

Tenoren: Fokke Bronsema, Walther Haas, Geert Hoetink, Herman Rabbers, Hanno Smits.

Bassen: Paul Beunders, Christiaan Dobma, Frank van Gerven, Kris van Koppen, Bert Korvemaker, Hans Magdelijns.

DKO leden

Eerste violen: Merlette van Gelder (concertmeester/aanvoerder), Yvonne Breedveld*, Loes Helsloot, Mariia Hvozdetzka, Kees Kerkhof, Ewoud Nysingh, Gwendolyn van Sijl.

Tweede violen: Regine Brügelmann (aanvoerder), Gerrit Coes*, Joselien Folkers, Frank Hermans, Marte Kooi, Marijke Wiarda.

Altviolin: Lex Bouman (aanvoerder), Japke van Dalen, Jopke Kruyt, Nicoline Reinders.

Cello: Esther Korpels (aanvoerder), Ton van Dam, Goof Driessen, Els Heldeweg, Nadine Meertens*, Barbara S. Niël – Weise, Tonja (Антонина Кол енчук).

Contrabas: Eddy Tulp

*spelen dit project niet mee

Continuo

Līga Vilmane: klavecimbel/kistorgel; Marije Toenink: cello

Even voorstellen

Maura Wesseling De Zwitsers-Nederlandse zangeres Maura Wesseling (1999) is opgegroeid in een muzikale familie. Nadat zij een regiestage deed voor *Die Lustige Witwe* in Nordhausen, besloot zij zich in 2020 voor te bereiden voor het conservatorium door lessen te nemen bij sopraan Jeannette van Schaick. In het daarop volgende jaar begon zij haar studie *Klassieke Zang* bij Selma Harkink in Utrecht. Sinds het begin van haar zangstudie heeft zij onder andere gezongen bij *Opera aan Zee* en in *Tivoli Vredenburg*. Zij zingt een breed repertoire van Monteverdi tot Massenet.

Ellen van den Berg (2000) is derdejaars *Klassieke Zang* studente aan het Utrechts conservatorium. Op jonge leeftijd begon Ellen met het zingen in koren en sinds een paar jaar focust zij zich op haar solocarrière. Zo was zij solist in onder andere het *Requiem* van Fauré, het *Requiem* van Mozart en het *Te Deum* van Charpentier. Afgelopen december zong zij een nieuwgeschreven *Cyclus* voor harp en sopraan en de rol van Filia in *Carissimi's Jephthe*. Verder zingt Ellen bij diverse gezelschappen en gelegenheden op projectbasis.

Zij kijkt uit naar het zingen van de sopraan solo's in de *Messiah* van Händel deze zomer.

Leo de Visser. Voordat tenor Leo de Visser bij het conservatorium in Utrecht terecht kwam, heeft hij een ruime ervaring opgedaan met niet alleen koor- en ensemblezang in diverse samenstellingen (van sextet tot groot operakoor), maar ook als contrabassist in verschillende symfonie- en strijkorkesten. Na jaren van zanglessen en coaching bij o.m. René Veen en Michiel Meijer studeert hij momenteel aan het conservatorium in Utrecht bij Dobrinka Yankova. Daarnaast is hij door

heel Nederland op diverse podia te zien: in 2022 bijvoorbeeld bij de stadsopera Trijn, gecomponeerd door Bob Zimmerman ter gelegenheid van het 900-jarig bestaan van de stad Utrecht, en bij de voorstelling 'Ginkgo' van de choreograaf Nicole Beutler. Regelmatig is Leo regelmatig te vinden op de podia met ensembles als het mannenkoor *de.fundo*, het koor *Consensus Vocalis* en het ensemble *Collegium Musicum Traiectum* in Utrecht.

Deventer Vocaal Ensemble bestaat uit zo'n 25 getrainde amateurs die op hoog niveau koormuziek uitvoeren. Ons repertoire bestaat uit zowel klassiek als modern. We geven meerdere keren per jaar concerten. Onder andere zingen we ieder jaar koor 1 in de *Matthäus Passion* in de Bergkerk Deventer. Hierbij streven we naar vernieuwing, bijvoorbeeld door samenwerking met andere kunstvormen zoals poëzie, schilderkunst en fotografie. Jaarlijks doen we workshops, zoals dit jaar de *INTRODANS* presentatie. We organiseerden dit jaar Bach-workshops rond het thema *Matthäus Passion* en de *Hohe Mess*. We worden gedirigeerd door Elseke te Lindert.

50 JAAR

DEVENTER

VOCAAL

ENSEMBLE

De veelzijdige musicus **Elske te Lindert** is dirigent, organist en sopraan. Ze studeerde orgel bij Gijs van Schoonhoven en Cor Ardesch, zang bij Maarten Koningsberger en koordirectie bij Ludo Claesen. Elske is cantor-organist en stadsorganist in de Catharinakerk te Doetinchem en geeft regelmatig concerten. Met haar man Johan van der Linden vormt ze het duo Flor de Tilo (orgel en saxofoon). Als sopraan maakt ze deel uit van het ensemble Il Canto di Rame en wordt ze met enige regelmaat gevraagd als solist. Ze is dirigent van het Deventer Vocaal Ensemble, de Catharinacantorij en van Kamerkoor Decameron. www.elsketelindert.nl

Deventer Kamer Orkest Onze orkestleden zijn goedgevorderde amateurs die naast hun werkzame leven ontspanning en liefde voor de muziek met elkaar delen op de donderdagavond. Dirigent Peter Bogaert inspireert ons zeer door zijn humoristische anekdotes en metaforen, waardoor al gauw begrip van de muziek ontstaat en we hierdoor een maximaal resultaat neer kunnen zetten.

Peter Bogaert is een veelzijdig musicus en als violist en dirigent werkzaam door heel Europa. Na studies in Amsterdam, Bazel en Berlijn, was hij lange tijd als concertmeester verbonden aan het Orkest van het Oosten in Enschede. Sinds enige jaren timmert hij als freelance violist, concertmeester, componist, en dirigent aan de weg, en is regelmatig te gast bij orkesten en op festivals in binnen- en buitenland. Eveneens probeert hij geestdriftig de liefde voor

muziek door te geven als dirigent en repetitor bij het Nationaal. Zijn jongste project is de Euregio Orchestra Academy, een nieuwe orkestacademie voor jong talent in de grensstreek Nederland-Duitsland.

!IMPACT is een modern dansgezelschap dat dans betekenisvol maakt. Met dans als taal wil !IMPACT vertellen wat in woorden soms moeilijk te vangen is. !IMPACT wil inspireren, ontroeren, energie geven en troost bieden. !IMPACT is ontstaan vanuit Studio DanZo, de professionele dansschool van Deventer. Zowel de dansschool als het gezelschap is opgericht door Marion van Veen.

De choreografie voor Dido & Aeneas is gemaakt door choreografe Annemieke van Barneveld. Ze heeft daarbij samengewerkt met de zes dansers: Joyce Brussen, Sara Hendriks, Dirk Jeukens, Yvonne Neven, Anneloes van Tongeren en Louelle van Veen. De dansers geven het verhaal een extra laag; verschillende dansstijlen en kwaliteiten komen daarbij samen.

Marleen Prins. Als regisseur en dramaturg werk ik samen met (klassieke) muziekensembles, koren en orkesten (amateur en professioneel) die een opera willen maken, een muziekfilm met animatie of een concert met theatrale elementen. Op basis van de vraag en de muziek bedenk ik een artistiek concept dat in allerlei vormen en maten uitgevoerd wordt. Ik regisseerde de kameropera's van het Nederlands Blazers Ensemble, maakte met het Apollo Ensemble animatiefilms met barokmuziek, schreef de tekst voor een belcanto programma van Domestica Rotterdam en werk ik nu o.a. aan een pop-up-voorstelling met sopraan Johannette Zomer.

Henry Purcell (Westminster, circa 1659 - Londen, 21 november 1695) was een Engelse componist van barokmuziek, wiens werk ook nu nog dikwijls wordt uitgevoerd en opgenomen. Zijn werk behoort tot het belangrijkste barokrepertoire. Hij was onder andere een leerling van de Engelse componist John Blow. Purcell schreef zowel kerkmuziek, toneelmuziek en instrumentale werken als liederen en (semi-)opera's. Henry was een zoon van hetzij Henry, hetzij Thomas Purcell, twee broers die beiden lid waren van de Chapel Royal, het koninklijk muziekensemble. (Wikipedia)

Carthago werd volgens de overlevering in 814 v.Chr. gesticht door de Feniciërs. Het meest waarschijnlijk is dat de stad geleidelijk gegroeid is uit een van de lokale handelsposten van de Feniciërs, die deze op gunstige plaatsen overal langs de Middellandse Zeekusten vestigden.

Volgens de legende, zoals verhaald door de geschiedschrijver Pompeius Trogus, werd de stad gesticht door de gevluchte prinses **Dido** uit Tyrus.

De legende vertelt verder dat de prinses door de Numidische koning Hiarbas werd verwelkomd. Zij vroeg hem om slechts zoveel land als ze met een enkele ossenhuid kon omgeven. Dido sneed van de huid een lange smalle reep, waarmee ze een hele heuvel afbakende. Op deze heuvel, Byrsa genaamd, bouwde ze een citadel. [Bron: Wikipedia]

Overzicht van dit concert

Naast “Dido & Aeneas” hoort u in dit concert ook andere muziek van Henry Purcell passend bij de verhaallijn van de opera. Een overzicht en een korte samenvatting van het concert en het verhaal van Dido & Aeneas vindt u hieronder:

Chacony in g-moll uit ‘**Pavan & Chacony**’

Deze ‘chacony’ (dit is een muziekstijl) is een (voor die tijd) levendige dans, maar als u goed luistert hoort u al de neergaande baslijn uit ‘Dido’s lament’.

‘If love’s a sweet passion’ uit akte 3 van ‘**The Fairy Queen**’

Het genot en de kwelling van de liefde bezongen door een nimf.

Dido & Aeneas, eerste akte

Aeneas, die Troje is ontvlucht, arriveert in Carthago, waar koningin Dido hem op haar paleis ontvangt. Zij vat amoureuze gevoelens op voor de held, en wordt daarbij aangemoedigd door haar zus en dienaar Belinda.

‘How happy the lover’ uit akte 4 van ‘**King Arthur**’

Een ingewikkeld verhaal over strijd met veel legendes en bovennatuurlijke wezens, politieke connotaties, enzovoort. Dit deel gaat gelukkig vooral over liefde, verlangen en gebondenheid.

Dido & Aeneas, tweede akte

Een tovenaars met een gevolg van heksen die de koningin haten omdat het haar goed gaat, zweert om haar geluk te verstoren. Zij wekken een grote storm op, zodat Aeneas - die, na de nacht met Dido te hebben doorgebracht, nu in het veld op jacht is en zojuist een monster heeft gedood - van de troep wordt afgezonderd, terwijl Dido en haar gevolg terug naar de stad vluchten. Een vertrouwde elf van de tovenaars, vermomd als de god Mercurius, spoort Aeneas aan naar Italië te vertrekken: Jupiter zou hem dat bevelen. Aeneas is immers op weg om een nieuwe stad te stichten: Rome! Met immense tegenzin en wroeging aanvaardt Aeneas deze opdracht. De tovenaars zingen een overwinningsskoor.

Pavan & Chacony (in g-moll)

‘If music be the food of love’

Als muziek het voedsel van de liefde is, zing door, zing door, zing door! Een ode aan de liefde, datgene waar het in het leven écht om gaat.

Dido & Aeneas, derde akte

Aeneas' matrozen brengen alles in gereedheid om te vertrekken, tot grote vreugde van de boosaardige tovenaars en de heksen. Wanneer Aeneas in tranen afscheid wil nemen van Dido, beschuldigt zij hem van schijnheiligheid. Ten langen leste besluit Aeneas, tegen het vermeende goddelijke bevel in, alsnog in Carthago te blijven, maar Dido stuurt hem kordaat de laan uit. Dido sterft van verdriet, maar of zij al dan niet zelfmoord pleegt, blijft in het ongewisse. Cupido's dalen neder en strooien rozen op haar graf.

Teksten en vertalingen

Chacony in g-moll (uit Pavan and Chacony)

If love's a sweet passion (uit Akte III van "de Elfenkoningin")

If love's a sweet passion why does it torment?

If a bitter, oh tell me, whence comes my content?

Since I suffer with pleasure, why should I complain,
or grieve at my fate, when I know it's in vain?

Yet so pleasing the pain is so soft is the dart,
That at once it both wounds me and tickles my heart

I press her hand gently, look languishing down,
and by passionate silence I make my love known.

But oh! How I'm blest when so kind she does prove,
by some willing mistake to discover her love.

When in striving to hide, she reveals all her flame,
and our eyes tell each other what neither dares name.

Als liefde zoete passie is, waarom doet het dan pijn?

Als het bitter is, o zeg me, hoe kan ik dan gelukkig zijn?

Nu ik lijd in genoeg, waarom zou ik dan klagen,
of bedroefd zijn om mijn lot, als ik het toch moet dragen?

Zoals de pijl treft, zo aangenaam is de smart,
die tegelijkertijd pijnigt en streelt in mijn hart.

Ik druk haar zacht de hand, kijk smachtend naar haar,
en door gepassioneerde stilte maak ik mijn liefde openbaar.

Maar o, met hoeveel geluk raak ik vervuld,
als zij zich opzettelijk verspreekt en haar liefde onthult.

In pogen die te verbergen verraadt ze de hartstocht van haar,
en wat wij niet durven noemen, zeggen onze ogen elkaar.

Dido & Aeneas (eerste akte)

Belinda

Shake the Cloud from off your Brow,
Fate your wishes does Allow.

Empire Growing,
Pleasures Flowing,

Fortune Smiles and so should you,
Shake the Cloud from off your Brow.

Chorus

Banish Sorrow, Banish Care,
Grief should ne're approach the Fair.

Belinda

Trek de frons uit je wenkbrauwen,
want je kunt het Lot vertrouwen.
Het rijk groeit,
welbehagen vloeit,
het geluk lacht en dat zou jij ook moeten doen,
trek de frons uit je wenkbrauwen.

Koor

Ban zorgen uit, verjaag verdriet,
Kommer nadere de schone niet!

Dido

Ah! Belinda I am prest,
With Torment not to be confest.

Dido

Belinda, ik ben bedrukt,
maar mag niet toegeven aan mijn verdriet.

Peace and I are Strangers grown
I languish till my Grief is known,

Yet would not have it Guess'd.

Belinda

Grief Encreasing, by Concealing.

Dido

Mine admits of no Revealing.

Belinda

Then let me Speak. The Trojan guest
Into your tender Thoughts has prest.
The greatest blessing Fate can give,

Our Carthage to secure, and Troy revive.

Chorus

When Monarchs unite how happy their
State,
They Triumph at once o'er their Foes and
their Fate.

Dido

Whence could so much Virtue spring,
What Storms, What Battles did he sing?

Anchises Valour mixt with Venus' Charms,

How soft in Peace, and yet how fierce in
Arms.

Belinda

A Tale so strong and full of woe might melt
the rocks as well as you.

Second Woman

What stubborn Heart unmov'd could see,
Such Distress, such Piety?

Gemoedsrust en ik zijn uit elkaar gegroeid,
ik verkwinj zolang mijn kwelling verborgen
bloeit,
maar dat iemand de reden kent wil ik niet.

Belinda

Verdriet neemt toe door het te verhullen.

Dido

Ik mag het mijne niet onthullen.

Belinda

Laat mij dan spreken. De Trojaanse gast
heeft tedere gedachten in je hart gedrukt.
Het is de grootste zegening die het Lot kan
geven
om Carthago veilig te stellen en Troje te doen
herleven.

Koor

Als monarchen zich verenigen zijn zij in de
gelukkige omstandigheid
te triomferen over hun vijanden en hun Lot
tegelijkertijd.

Dido

Van waar is zoveel deugd ontsprongen?
Welke stormen, welke veldslagen heeft hij niet
bezongen?
Anchises' moed vermengd met Venus'
bekoorlijkheid,
hoe teder in vrede, en toch hoe fel in de strijd!

Belinda

Een verhaal zo machtig en vol van rouw zou zelfs
de rotsen doen smelten, net als jou.

Tweede vrouw

Welk onverbiddelijk hart zou onaangedaan
zoveel leed, zoveel vroomheid kunnen
ondergaan?

Dido

Mine with Storms of Care opprest
 Is taught to pity the Distrest,
 Mean wretches Grief can Touch,
 So soft, so sensible my Breast,
 But Ah! I fear, I pity his too much.

Belinda, Second Woman & Chorus

Fear no danger to ensue,
 The Hero Loves as well as you.
 Ever Gentle, ever Smiling,
 And the Cares of Life beguiling.
 Cupids Strew your path with Flowers,
 Gather'd from Elysian Bowers.

Belinda

See your Royal Guest appears,
 How Godlike is the Form he bears.

Aeneas

When, Royal Fair, shall I be blest,
 With cares of Love and State distrest?

Dido

Fate forbids what you pursue,

Aeneas

Aeneas has no Fate but you.
 Let Dido smile, and I'll defie,
 The feeble stroke of Destiny.

Chorus

Cupid only throws the Dart,
 That's dreadful to a Warrior's Heart.
 And she that wounds can only cure the
 Smart.

Aeneas

If not for mine, for Empire's sake,
 Some Pity on your Lover take.
 Ah! make not in a hopeless Fire,
 A Hero fall, and Troy once more Expire.

Dido

Het mijne, door stormen van zorg verteerd,
 heeft medelijden met de nooddruftigen geleerd.
 Ik raak door leed van ongelukkigen ontroerd,
 maar ik vrees dat mijn medelevende hart
 te zeer door het zijne wordt beroerd.

Belinda, tweede vrouw en koor

Vrees niet dat het tot gevaar leidt
 de held is net als jij tot liefde bereid.
 Altijd glimlachend, altijd mild
 worden de zorgen van het leven gestild;
 Cupido zal jullie met bloemen vergelden,
 geplukt in Elyseese velden.

Belinda

Zie, daar komt je koninklijke gast,
 met een tred die bij een godheid past!

Aeneas

Wanneer, mooie koningin, zal ik worden
 gezegend en met de zorgen van liefde en plicht
 bejegend?

Dido

Het lot verbiedt wat je nastreeft.

Aeneas

Ik weersta wat het lot voor mij in petto heeft
 met een enkele glimlach van Dido voor mij,
 want Aeneas heeft geen ander lot dan jij.

Koor

Alleen Cupido werpt de pijl
 die gevaarlijk voor een krijgershart kan zijn.
 Alleen zij die hem verwondt kan hem genezen
 van de pijn.

Aeneas

Zo niet voor mij, dan omwille van je bewind,
 heb medelijden met hem, die je bemint.
 Ach, laat een held geen hopeloos vuur
 doorstaan, en Troje voor een tweede keer ten
 onder gaan.

Belinda

Pursue thy Conquest, Love: her Eyes
Confess the Flame, her Tongue Denyes.

Chorus

To the Hills and the Vales, to the Rocks and
the Mountains
To the Musical Groves and the cool Shady
Fountains,
Let the Triumphs of Love and of Beauty be
shown.
Go Revel, ye Cupids, the day is your own.

Belinda

Volbreng je zege, o liefde: haar ogen
bekennen de vlam die haar tong loochent.

Koor

Toon de heuvels en de valleien, de bergen en de
rotsen ,
de koele schaduwrijke bronnen en de ruisende
bossen,
hoe de triomf der liefde en schoonheid bekoort.
Leef je uit, liefdesgodjes, omdat de dag jullie
toebehoort.

How happy the lover (King Arthur, Act IV, passacaglia)**Tenor**

How happy the lover,
How easy his chain!
How sweet, to discover
He sighs not in vain.

Chorus

How happy the lover, etc.

Sylvan & nymph

For love ev'ry creature
Is form'd by his nature.
No joys are above
The pleasures of love.

Chorus

No joys are above
The pleasures of love.

Three nymphs

In vain are our graces,
In vain are your eyes.
In vain are our graces
If love you despise.
When age furrows faces,
'Tis too late to be wise.

Three Sylvains

Then use the short blessing
That flies in Possessing:

Tenor

Hoe gelukkig de minnaar is,
hoe gerieflijk zijn keten,
Hoe zoet om te weten
dat zuchten niet ijdel zijn.

Koor

Hoe gelukkig de minnaar is, etc.

Sylvan & nymph

Want vanuit de Natuur
vormt Liefde elk creatuur;
Geen groter vreugde
dan liefdesgeneugte.

Koor

Geen groter vreugde
dan liefdesgeneugte.

Drie nymphen

Vergeefs ieders lonken,
ijdel aantrekkingskracht,
Vergeefs ieders lonken,
als Liefde wordt veracht;
Is tijd in ons uiterlijk gezonken
dan is wijsheid aangebracht.

Drie Sylvains

Geniet de Zegen van het moment,
daar tijd geen terugkeer kent:

No joys are above
The pleasures of love.

Three nymphs

No joys are above
The pleasures of love.

Chorus

No joys are above
The pleasures of love.

Dido & Aeneas (tweede akte)

Sorceress

Wayward Sisters, you that Fright
the Lonely Traveller by Night.
Who like dismal Ravens crying,
Beat the Windows of the Dying,

Appear at my call, and share in the fame,
of a mischief shall make all Carthage to
flame.

First Witch

Say, Beldam, what's thy will.

Chorus

Harm's our Delight and Mischief all our Skill.

Sorceress

The Queen of Carthage whom we hate,
As we do all in prosperous State,
E're Sun set shall most wretched prove,
Deprived of Fame, of Life and Love.

Chorus

Ho, ho, ho, ho, ho, ho,

First Witch & Second Witch

Ruin'd e're the Set of Sun,
Tell us how shall this be done.

Tijd kent geen groter deugd
dan liefde en vreugd.

Drie nymphen

Tijd kent geen groter deugd
dan liefde en vreugd.

Koor

Tijd kent geen groter deugd
dan liefde en vreugd.

Toverkol

Balorige zusters, jullie, die de schrik om het hart
doet slaan bij hen die in de donkere nacht huns
weegs gaan, jullie, die met het geluid van akelig
krassende raven, langs de vensters van de
stervenden draven,
verschijn, verschijn op mijn roep, om te delen in
de faam van het kwaad, waardoor Carthago in
vlammen zal staan.

Eerste heks

Vertel, helleveeg, wat verlang je voor gunst.

Koor

Onheil is onze vreugde, schade toebrengen onze
kunst.

Toverkol

De koningin van Carthago, die wij minachten,
zoals wij allen die het goed gaat verachten,
zal het vallen van de avond diepe ellende geven,
berooft zal zij zijn van roem, van leven en liefde!

Koor

Ha, ha, ha, ha, ha, ha,

Eerste en tweede heks

Geruïneerd nog voor de zon ondergaat?
Zeg wat ons te doen staat.

Sorceress

The Trojan Prince you know is bound
By Fate to seek Italian ground.
The Queen and He are now in Chase.

First Witch

Hark, hark, the cry comes on apace.

Sorceress

But when they've done, my trusty elf
In form of Mercury himself,
As sent from Jove shall chide his stay,

And charge him Sail tonight with all his Fleet
away.

Chorus

Ho, ho, ho, ..., ho!

First Witch & Second Witch

But e're we this perform,
We'll conjure for a Storm.
To mar their hunting Sport,
And drive 'em back to Court.

Chorus

In our deep vaulted Cell the Charm we'll
prepare,
Too dreadful a Practice for this open Air.

Belinda & Chorus

Thanks to these Lonesome Vales,
These desert Hills and Dales.
So fair the Game, so rich the Sport,

Diana's self might to these Woods resort.

Second Woman

Oft she Visits this lone Mountain,
Oft she bathes her in this Fountain.
Here Acteon met his Fate,
Pursued by his own Hounds,
And after Mortal Wounds,
Discover'd, discover'd too late.

Toverkol

Jullie weten dat het lot de Trojaanse prins
verplicht dat hij zijn schreden naar Italië richt.
De koningin en hij zijn nu op jacht.

Eerste heks

Hoort! In de verte klinken de jachtkreten al zacht.

Toverkol

Maar na de jacht zal mijn betrouwbare elf,
in de vorm van Mercurius zelf,
als door Jupiter gezonden, zijn verblijf
ongewenst verklaren
en hem opdragen vanavond nog met zijn vloot
uit te varen.

Chorus

Ha, ha, ha, ..., ha!

Eerste en tweede heks

Maar voor we aan de gang gaan
laten we een storm ontstaan,
die hun jacht zal versjteren
zodat ze naar het hof terugkeren.

Koor

In onze diepe grot zullen we de tover brouwen,

dat mag de buitenwereld niet aanschouwen.

Belinda en koor

Dank aan deze eenzame valleien,
deze verlaten heuvels en contreien.
Zo rijk is het aan wild, zo heerlijk het
jachtterrein,
dat in deze bossen Diana zelf zou kunnen zijn.

Tweede vrouw

Vaak bezoekt ze dit eenzame domein,
vaak baadt ze in deze waterfontein.
Hier vond Actaeon de dood,
nagezeten door zijn eigen honden,
en bedekt met fatale wonden,
vond men hem te laat in zijn nood.

Aeneas

Behold upon my bending Spear
 A Monster's Head stands bleeding.
 With Tushes far exceeding
 These did Venus' Huntsmen Tear.

Dido

The Skies are Clouded. Hark how Thunder
 Rends the Mountain Oaks asunder.

Belinda & Chorus

Haste, haste to Town this open Field,
 No shelter from the Storm can yield.

Spirit

Stay Prince and hear great Jove's Command,

He summons thee this Night away.

Aeneas

Tonight?

Spirit

Tonight thou must forsake this Land,
 The angry God will brook no longer stay,

Jove commands thee waste no more,
 In Love's delights those precious Hours,
 Allow'd by th'Almighty Pow'rs.
 To gain th' Hesperian Shore,
 And Ruin'd Troy restore.

Aeneas

Jove's Commands shall be obey'd,
 Tonight our Anchors shall be weigh'd.
 But ah! what Language can I try,
 My Injur'd Queen to pacify?
 No sooner she resigns her Heart,
 But from her arms I'm forc'd to part.
 How can so hard a Fate be took,
 One Night enjoy'd, the next forsook.

Aeneas

Zie, mijn speer draagt in top
 een bloederige monsterkop,
 met kaken die veel krachtiger beten,
 dan die die de jager van Venus open reten.

Dido

De lucht betreft. Luister! hoe het onweer
 tekeergaat en de eiken op gindse berghelling
 neerslaat.

Belinda en koor

Vlug naar de stad! We verlaten het open veld
 subiet, dat voor de storm geen beschutting
 biedt.

Geest

Blijf, Prins, en luister naar wat Jupiter
 je zegt.

Hij roept u op vanavond nog te gaan.

Aeneas

Vanavond?

Geest

Er wordt je een spoedig vertrek opgelegd.
 De vertoornde god zal een langer verblijf niet
 toestaan.

Jupiter draagt je op je te bezinnen
 en geen tijd te verdoen in liefdesnachten,
 verleent door almachtige krachten,
 om de westelijke kust te overwinnen
 en de bouw van een nieuw Troje te beginnen.

Aeneas

Ik zal me naar Jupiters bevelen richten,
 vanavond zullen we het anker lichten.
 Maar ach! met welke woorden kan ik trachten
 het verdriet van mijn koningin te verzachten?
 Nog maar net heeft ze mij haar hart gegeven,
 of ik moet weer verdwijnen uit haar leven.
 Hoe valt zo'n zwaar lot goed te praten?
 Eén nacht samen, de volgende in de steek
 gelaten.

Yours be the blame, ye Gods, for I
obey your will, but with more Ease could
dye.

Jullie zijn schuld maar ik gehoorzaam jullie wil, o
goden; sterven echter is eenvoudiger dan leven
naar jullie geboden.

Pavan & Chacony (in g-moll)

If music be the food of love

If music be the food of love,
Sing on till I am fill'd with joy;
For then my list'ning soul you move
To pleasures that can never cloy.
Your eyes, your mien, your tongue declare
That you are music ev'rywhere.

Als muziek het voedsel der liefde is,
zing dan voort tot vreugdes in mij stromen;
want dan vervoer je mijn ziel gewis
met genoegens die nooit ten einde komen.
Je ogen, je aanwezigheid en je tong maken
bekend
dat jij muziek overal en in alles bent.

Pleasures invade both eye and ear,
So fierce the transports are, they wound,
And all my senses feasted are,
Tho' yet the treat is only sound,
Sure I must perish by your charms,
Unless you save me in your arms.

Genoegens dringen zowel oog als oren binnen,
zo vurig worden zij vervoerd, dat het pijnt;
en feestelijk onthaald worden al mijn zinnen,
hoewel het lekkers alleen maar klanken zijn,
ik zal zeker te gronde gaan door je charme,
tenzij je me veilig bergt in je armen.

Dido en Aeneas (derde akte)

First Sailor & Chorus

Come away, fellow Sailors your Anchors be
weighing,
Time and Tide will admit no delaying.
Take a Boozy short leave of your Nymphs on
the Shore,
And silence their Mourning,
With Vows of returning,
But never intending to Visit them more.

Eerste matroos en koor

Kom kameraden,
licht de ankers snel,
Tijd en tij dulden geen uitstel.
Neem met een drankje afscheid van je
liefje aan wal
en stil hun hartzeer
met beloften van terugkeer,
in de wetenschap dat je ze nooit nakomen zal.

(The Sailors Dance)

(Matrozendans)

Sorceress

See the Flags and Streamers curling,
Anchors weighing, Sails unfurling.

Toverkol

Zie de vlaggen en vaandels wapperen,
ankers worden gelicht, zeilen klapperen.

First Witch

Phoebe's pale deluding Beams
Gilding o'er deceitful Streams.

Eerste heks

Vredig kleurt Apollo's zonlicht, als een
bedriegelijk omen,
de kalme zee en zijn verraderlijke stromen.

First Witch & Second Witch

Our Plot has took,
The Queen's forsook,
Eliza's ruin'd, ho, ho, ho!

Sorceress

Our next Motion,
Must be to storm her Lover on the Ocean.

From the Ruin of others our Pleasure we
borrow,
Elissa bleeds tonight, and Carthage flames
tomorrow.

Chorus

Destruction's our delight, delight our
greatest Sorrow,
Eliza dyes tonight, and Carthage flames
tomorrow.

Dido

Your Council all is urg'd in vain,
To Earth and Heaven I will complain.
To Earth and Heaven why do I call,
Earth and Heaven conspire my Fall.

To Fate I sue, of other means bereft,
The only refuge for the wretched left.

Belinda

See Madam, see where the Prince appears,
Such Sorrow in his looks he bears,
As would convince you still he's true.

Aeneas

What shall lost Aeneas do?

How Royal Fair, shall I impart
The Gods' decree and tell you we must part.

Eerste en tweede heks

We zijn geslaagd in onze opzet,
de koningin is aan de kant gezet.
Elissa is verloren, ho, ho, ho!

Toverkol

Onze volgende stap
is het laten vergaan van haar minnaar op de
oceaan!
De ondergang van anderen weet ons plezier te
bezorgen.
Elissa bloedt vanavond, en Carthago brandt
morgen.

Koor

Vernietiging is ons geluk, vreugde ons grootste
verdriet!
Elissa sterft vanavond, en Carthago brandt
morgen.

Dido

Jullie goede raad is van geen enkele waarde,
klagen zal ik tot de hemel en de aarde!
Maar waarom aarde en hemel om hulp vragen,
als aarde en hemel beiden tot mijn val
bijdragen?
Het Lot zal ik vervolgen, van alle middelen
ontdaan, de enige uitweg die de armzalige kan
gaan.

Belinda

Zie, vrouwe, het is de prins die daar verschijnt
met zoveel verdriet dat in zijn ogen schrijnt,
dat hij je zeker van zijn trouw nog wil
overtuigen.

Aeneas

Hoe kan de ongelukkige Aeneas voor je buigen?
Hoe, mooie koningin, hoe geef ik je te verstaan,
dat we volgens godsgebod uit elkaar moeten
gaan?

Dido

Thus on the fatal Banks of Nile,
Weeps the deceitful Crocodile.
Thus Hypocrites that Murder Act,
Make Heaven and Gods the Authors of the
Fact.

Aeneas

By all that's good,

Dido

By all that's good: no more,
All that's good you have Forswore.
To your promised Empire fly,
And let forsaken Dido dye.

Aeneas

In spite of Jove's command I'll stay,
Offend the Gods, and Love obey.

Dido

No faithless Man thy course pursue,
I'm now resolved as well as you.
No Repentance shall reclaim
The Injur'd Dido slighted Flame.

For 'tis enough what e're you now decree,
That you had once a thought of leaving me.

Aeneas

Let Jove say what he please, I'll stay.

Dido

Away, away. Away, away.

Aeneas

No, no, I'll stay, and Love obey!

Dido

To Death I'll fly, if longer you delay.

Dido

But Death, alas! I cannot shun,
Death must come when he is gone.

Dido

Zo huilt aan de oevers van de Nijl
de bedriegelijke krokodil
Zo verklaart de hypocriet zijn feil
die zegt dat zijn mislukken gevolg is van gods
wil.

Aeneas

Bij alles dat ons lief is . . .

Dido

Bij alles dat ons lief is: hou je mond!
Alles dat ons lief is verliet je terstond.
Haast je naar je beloofde land
en laat Dido sterven, desnoods door eigen hand.

Aeneas

Tegen het gebod van Jupiter in blijf ik bij jou,
beledig de goden, en blijf de liefde trouw.

Dido

Nee, trouweloze man, volg je paden,
net als jij zopas ben ik nu vastberaden.
Geen enkele vorm van berouw volstaat
om mijn liefde aan te wakkeren die is versmaad.
Wat je nu ook besluit, onveranderd blijft wat
ons verdeeld: dat je met de gedachte om me te
verlaten hebt gespeeld.

Aeneas

Laat Jupiter zeggen wat hij wil: ik blijf bij jou!

Dido

Weg, weg! Wegwezen nou!

Aeneas

Nee, ik blijf de liefde trouw!

Dido

Het wordt mijn dood nog, ga je niet gauw.

Dido

Maar de dood kan ik niet mijden, o wee!
Als hij weg is neemt de dood mij mee.

Chorus

Great Minds against themselves conspire,
And shun the Cure they most desire.

Dido

Thy hand Belinda, darkness shades me,
On thy Bosom let me rest,
More I would but Death invades me.
Death is now a Welcome Guest,
When I am laid in Earth,
may my Wrongs create
No trouble in thy Breast.
Remember me, but ah! forget my Fate.

Chorus

With drooping Wings ye Cupids come,
And scatter Roses on her Tomb.
Soft and Gentle as her Heart,
Keep here your Watch and never part.

Koor

We zien geniale mensen zich vaak tegen zichzelf
keren, en de remedie ontwijken die ze het
meest begeren.

Dido

Je hand, Belinda, duisternis omhult mij;
laat mijn hoofd rusten op je schoot.
Meer zou ik willen, maar het eind vervult mij:
een welkome gast is nu de Dood.
Als ik in de aarde ben gelegd,
bezwaar dan niet je hart
met het mij gedane onrecht.
Herinner je mij, maar ach! vergeet mijn smart.

Koor

Liefdesgodjes, kom met hangende vleugeltjes af
en strooi volop rozen op haar graf.
Gelijk haar hart, teder en zacht,
Zo houd hier voor altijd wacht.

--- einde ---

Henry Bone (1755-1834) - The Death of Dido (uitsnede)

Uitnodiging

Wij nodigen u uit om na afloop van dit concert met ons nog iets te drinken en onze verjaardag te vieren.

Zullen we vrienden worden?

Wilt u ons financieel steunen bij onze toekomstige projecten?

Grote producties als deze kosten veel geld, hierbij kunnen we uw hulp goed gebruiken.

Het Deventer Vocaal Ensemble kent een club “**vrienden van het DVE**”. Een stand met meer informatie treft u in de Burgerhaven.

De **donateurs van het DKO** leggen met hun donatie een stevige basis onder het bestaan van DKO. De donateurs kunnen eens per jaar gratis naar een concert en bij de andere concerten krijgen ze korting op de toegangsprijs.

Meer informatie over het orkest krijgt u bij de DKO-donateurstafel in de zaal. Daar vindt u ook fotoboeken met foto's uit het rijke verleden van het DKO.

Zien we u binnenkort weer?

We hopen dat u genoten heeft van deze voorstelling! Zien we elkaar terug bij een toekomstig concert?

Het **Deventer Vocaal Ensemble** sluit het jubileumjaar op 25 november 2023 feestelijk af met de **Hohe Messe** van J.S. Bach in de Bergkerk Deventer.

Het najaarsconcert van het **Deventer Kamer Orkest** is gepland op 9 december in de Bergkerk Deventer. Op het programma staan dan onder meer:

- Schubert: Rondo voor viool en Orkest in A met als solist en dirigent (!): Peter Bogaert
- Bruch: Serenade naar Schwedischen Volksmelodieen
- Barber: Adagio in b, opus 11

Op onze websites vindt u de nieuwste informatie:

- www.deventervocaalensemble.nl
- www.deventerkamerorkest.nl
- www.impactdanst.com

We danken onze sponsoren en subsidiënten

**eigen
bouw**

**FONDS VOOR
CULTUR
PARTICIPATIE**

het Prins Bernhard
Cultuurfonds

DANIELS HUISMAN
A D V O C A T E N

